

مهر مدرسه	تعداد صفحات: ۴	ساعات شروع: ۸ صبح	سوالات امتحان نوبت اول درس: علوم فنون ۱		 سازمان ملی پرورش استعداد های درخشان اداره استعداد های درخشان سیستان و بلوچستان
	تعداد سوالات: ۳۳	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۸	رشته: علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:	
	مدت زمان: ۹۰ دقیقه		پایه: دهم	امتحانات هماهنگ مدارس استعدادهای درخشان نوبت اول (دی ماه) ۱۴۰۳-۱۴۰۴	

موفقیت مجموعه تلاشی های کوچک است که هر روز تکرار می شود.

ردیف	تاریخ ادبیات (۲ نمره)	بارم								
۱	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید . (الف) آثار بر جای ماندهٔ زبان فارسی باستان ، فرمان ها و نامه های شاهان هخامنشی به خط نوشته شده است. (ب) رایج ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم به سه بخش حماسی، و غنایی تقسیم می شود.	۰/۵								
۲	درستی یا نادرستی عبارات زیر را با (د)، (ن) مشخص نمایید . (الف) قرن چهارم، دورهٔ طلایی همراه با شکوفایی روح ایرانی بود که با دانشمند بزرگی چون ابوعلی سینا شروع شد و با شاعر بی نظیری مانند فردوسی ادامه یافت . () (ب) موضوع کتاب شاهنامهٔ ابو منصور تاریخ گذشتهٔ ایران است. ()	۰/۵								
۳	در بند زیر دو واژه نادرست به کار رفته است. آنها را بیابید و اصلاح کنید . اشعار کمی به زبان پهلوی در دست است و آنچه باقی مانده، دچار تحریف هایی شده است. بعضی از قطعات، بازمانده اشعار تعلیمی و اخلاقی اند. این قطعات شعری در میان اندرزنامه منثور جای دارند؛ مانند منظومه «کلیله و دمنه» و «یادگار زریران» که هر دو اصل پهلوی دارند.	۰/۵								
۴	هر یک از موارد گروه «الف» در جدول زیر مربوط به کدام یک از شخصیت های گروه «ب» است؟ (دو مورد اضافی است). <table><tr><td>«الف»</td><td>«ب»</td></tr><tr><td>الف) پدر شعر فارسی</td><td>عنصری</td></tr><tr><td>ب) سرودن قصیدهٔ تمام و کمال با موضوع اندرزی</td><td>کسایی مروزی</td></tr><tr><td></td><td>رودکی</td></tr></table>	«الف»	«ب»	الف) پدر شعر فارسی	عنصری	ب) سرودن قصیدهٔ تمام و کمال با موضوع اندرزی	کسایی مروزی		رودکی	۰/۵
«الف»	«ب»									
الف) پدر شعر فارسی	عنصری									
ب) سرودن قصیدهٔ تمام و کمال با موضوع اندرزی	کسایی مروزی									
	رودکی									
سبک شناسی (۲ نمره)										
۵	با توجه به متن زیر، در همهٔ گزینه ها به جز <u>گزینهٔ</u> به ویژگی نثر قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم اشاره شده است. «گودرز شاد شد و بر کیخسرو آفرین کرد و گفت پادشاهی و فرمان شما را و بندگی ما را، چون روز دیگر نبود، کیخسرو سپاه گرد کرد و گفت چاره نیست تا کینه از افراسیاب بکشم» الف) سادگی و روانی پ) افزایش کاربرد لغات عربی ب) به دور بودن از اصطلاحات علمی ت) توجه به موضوع حماسی	۰/۲۵								
۶	معنی کدام واژه در مقابل آن درست نیامده است؟ الف) گازر: رخت شو ب) یارستن: توانستن پ) دستور: وزیر ت) ندامت: پشیمان	۰/۲۵								
۷	درست یا نادرست بودن هریک از موارد داده شده در جدول زیر را بررسی کنید. <table><tr><td>الف</td><td>بررسی «ترکیب سازی» مربوط به قلمرو ادبی است</td><td>درست</td><td>نادرست</td></tr><tr><td>ب</td><td>از نظر گذراندن متن مرحله چشم خوانی نامیده می شود.</td><td>درست</td><td>نادرست</td></tr></table>	الف	بررسی «ترکیب سازی» مربوط به قلمرو ادبی است	درست	نادرست	ب	از نظر گذراندن متن مرحله چشم خوانی نامیده می شود.	درست	نادرست	۰/۵
الف	بررسی «ترکیب سازی» مربوط به قلمرو ادبی است	درست	نادرست							
ب	از نظر گذراندن متن مرحله چشم خوانی نامیده می شود.	درست	نادرست							
۸	کدام بیت لحن روایی-داستانی دارد ؟ الف) گفتم غم تو دارم، گفتا غمت سرآید/ گفتم که ماه من شو، گفتا اگر برآید ب) به دام افتاد روباهی سحرگاه / به روبه بازی اندیشید در راه	۰/۵								

مهر مدرسه	تعداد صفحات: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	سوالات امتحان نوبت اول درس: علوم فنون ۱		 سازمان ملی پرورش استعداد های درخشان اداره استعداد های درخشان سیستان و بلوچستان
	تعداد سوالات: ۳۳	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۸	رشته: علوم انسانی پایه: دهم	نام و نام خانوادگی:	
	مدت زمان: ۹۰ دقیقه		امتحانات هماهنگ مدارس استعداد های درخشان نوبت اول (دی ماه) ۱۴۰۳-۱۴۰۴		
موفقیت مجموعه تلاش های کوچک است که هر روز تکرار می شود.					

۱۹	وزن و آهنگ کدام بیت با درون مایه آن کاملاً هماهنگ است؟ (الف) ای ساریان آهسته ران کارام جانم می رود / وان دل که با خود داشتم با دلستانم می رود (ب) ما همه چشمیم و تو نور ای صنم / چشم بد از روی تو دور ای صنم	۰/۲۵		
زیبایی شناسی (۶ نمره)				
۲۰	در بیت زیر « واج آرای » و « واژه آرای » را بیابید و جای آن ها را مشخص کنید. از درد سخن گفتن و از درد شنیدن/ با مردم بی درد ندانی که چه دردی است.	۰/۵		
۲۱	در بیت زیر واج آرای « صامت » بیشتر محسوس است یا واج آرای « مصوت »؟ واج هایی را که آرایه واج آرای پدید آورده، مشخص کنید. خیزید و خز آرید که هنگام خزان است باد خنک از جانب خوارزم وزان است .	۰/۷۵		
۲۲	در عبار های زیر، رکن های سجع را بیابید و نوع سجع ها را نیز بنویسید . (الف) منت خدای را عز وجل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. (ب) دوستی را که به عمری فرا چنگ آرند نشاید که به یک دم بیازارند.	۱		
۲۳	در بیت زیر میان کدام واژه ها آرایه تکرار (واژه آرای) به چشم می خورد؟ عمر ما را مهلت امروز و فردای تو نیست من که یک امروز مهمان توام، فردا چرا؟	۰/۵		
۲۴	درستی یا نادرستی عبارات زیر را با (د)، (ن) شناسایی کنید . (الف) ارزش موسیقایی سجع متوازن از دیگر سجع ها بیشتر است. (ب) آرایه سجع در کلامی دیده می شود که حداقل سه جمله باشد؛ زیرا سجع ها باید در پایان دو جمله بیایند.	۰/۵		
۲۵	در هر یک از بیت های گروه «الف» کدامیک از آرایه های گروه «ب» به کار رفته است؟ (در بخش ب یک مورد اضافی است)	۰/۷۵		
	<table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>(الف) اگر جنگ خواهی و خون ریختن / بر این گونه سختی برآویختن (ب) گر اظهار پشیمانی کند گردون مشو ایمن / که بدعهد از پشیمانی، پشیمان زود می گردد (ج) از ازل، تا ابد، سفید و سیاه / همه بر سر وحدت تو گواه</td><td>۱- تمثیل ۲- کنایه ۳- واژه آرای ۴- تضاد</td></tr></table>		الف	ب
الف	ب			
(الف) اگر جنگ خواهی و خون ریختن / بر این گونه سختی برآویختن (ب) گر اظهار پشیمانی کند گردون مشو ایمن / که بدعهد از پشیمانی، پشیمان زود می گردد (ج) از ازل، تا ابد، سفید و سیاه / همه بر سر وحدت تو گواه	۱- تمثیل ۲- کنایه ۳- واژه آرای ۴- تضاد			
۲۶	برای هر یک از ابیات زیر کدام آرایه داخل کمانک نادرست است؟ (الف) به دل، روباه گفتا: ترک غم گیر / چو زنده مانده ای، یک گوش، کم گیر (واژه آرای، واج آرای، جناس ناهمسان) (ب) در جست و جوی تو، دلم از پرده اوفتاد / ای در درون پرده جان، از که جویمت؟ (تشبیه، واج آرای، سجع) (پ) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن / من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می رود (تشبیه، سجع، مراعات نظیر)	۰/۷۵		
۲۷	آیا عبارت زیر را می توان مسجع نامید؟ دلیل خود را بنویسید؟ در آب، حیات تن ها بُود و در قرآن حیات دل ها بُود.	۰/۷۵		
۲۸	در کدام بیت هر سه آرایه «تشخیص، تشبیه، کنایه» دیده می شود؟ (الف) هر که زین گلشن، لبی خندان تر از گل با یدش / خاطری فارغ ز عالم چون توکل با یدش (ب) خُرده ای از مال دنیا در بساط هر که هست / جبهه وا کرده ای پیوسته چون گل با یدش (پ) صبر بر جور فلک کن تا برآیی روسفید / دانه چون در آسیا افتد تحمّل با یدش	۰/۵		
نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)				

مهر مدرسه	تعداد صفحات: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	سوالات امتحان نوبت اول درس: علوم فنون ۱		 سازمان ملی پرورش استعداد های درخشان اداره استعداد های درخشان سیستان و بلوچستان
	تعداد سوالات: ۳۳	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۸	رشته: علوم انسانی پایه: دهم	نام و نام خانوادگی:	
	مدت زمان: ۹۰ دقیقه		امتحانات هماهنگ مدارس استعدادهای درخشان نوبت اول (دی ماه) ۱۴۰۴-۱۴۰۳		
موفقیت مجموعه تلاش های کوچک است که هر روز تکرار می شود.					

۰/۵	در عبارت: درزی ای و جولا هه ای باهم دوستی داشته اند و چون به هم بنشستند، می گفتندی که این کار این شیخ، هیچ بر اصل نیست.» (الف) یک نمونه کاربرد دستور تاریخی شناسایی کنید . (ب) یک نمونه واژه کهن در متن بیابید.	۲۹
۰/۲۵ ۰/۵	با توجه به سروده های زیر به پرسش ها پاسخ دهید . دیو پیش توست پیدا، زو حذر با یدت کرد / چند نالی تو چو دیوانه ز دیو ناپدید چون نخواهی کت ز دیگر کس جگر خسته شود / دیگران را خیره خیره دل چرا باید خلید (الف) قلمرو فکری: (ب) در بیت های بالا برای قلمرو زبانی، دو ویژگی به دست آورید .	۳۰
۱	با توجه به دو بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید ای آن که غمگینی و سزاواری / و ندر نهان، سرشک همی باری رفت آن که رفت و آمد آن که آمد / بود آن که بود خیره چه غم داری؟ (الف) از دید حسّ و حال فضای شعری و عاطفی بیتها را بررسی کنید (ب) در کدام بیت واژه آرایبی وجود دارد؟	۳۱
۰/۷۵	حکایت زیر را بخوانید و آن را از دید قلمرو ادبی و فکری بررسی کنید. روزی شخصی پیش بهلول بی ادبی نمود. بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟ او گفت: چه کنم؟ آب و گل مرا چنین سرشته اند. گفت: آب و گل تو را نیکو سرشته اند، اما لگد کم خورده است! (الف) قلمرو ادبی (دو مورد): (ب) چه رابطه ای بین کلمات «آب» و «گل» وجود دارد؟ (ت) واژه «بی ادبی» چند هجا دارد؟	۳۲
۱	با توجه به متن زیر، پاسخ درست را بگزینید. ۱- ای بی نشان محض، نشان از که جو یمت؟ / گم گشت در تو هر دو جهان، از که جو یمت؟ ۲- تو گم نه ای و گمشده تو منم و لایک نا یافت یافت می نتوان، از که جو یمت؟ ۳- پیدا بسی بستم اما نیافتم اکنون مرا بگو که نهان، از که جو یمت؟ ۴- چون در رخت یقین و گمانی همی رود ای برتر از یقین و گمان، از که جو یمت؟ (الف) شعر دارای قالب مشوی است. (درست ○ نادرست ○) (ب) در بیت دوم، تضاد و واج آرایبی یافت می شود. (درست ○ نادرست ○) (پ) در بیت سوم بجز «اما» همه واژه ها فارسی است. (درست ○ نادرست ○) (ث) زبان شعر ساده و جمله ها کوتاه است. (درست ○ نادرست ○)	۳۳
۲۰	«نگاه خدا در لحظه های تان جاری»	

ردیف	تاریخ ادبیات (۲ نمره)	شمارک
۱	(الف) میخی (۰/۲۵) [درس ۴] (ب) مدحی (۰/۲۵) [درس ۴]	۰/۵
۲	(الف) نادرست (۰/۲۵) [درس ۴] (ب) درست (۰/۲۵) [درس ۴]	۰/۵
۳	درخت آسوریک (۰/۲۵) / پارتی (۰/۲۵) [درس ۴]	۰/۵
۴	(الف) رودکی (۰/۲۵) [درس ۴] (ب) کسای مروزى (۰/۲۵) [درس ۴]	۰/۵
سبک شناسی (۲ نمره)		
۵	(پ) افزایش کاربرد لغات عربی (۰/۲۵) [درس ۱]	۰/۲۵
۶	(ت) ندامت: پشیمانی (۰/۲۵) [درس ۱]	۰/۲۵
۷	(الف) نادرست (۰/۲۵) [درس ۱] (ب) درست (۰/۲۵) [درس ۱]	۰/۵
۸	(ب) به دام افتاد روباهی سحرگاه / به روبه بازی اندیشید در راه (۰/۵) [درس ۱]	۰/۵
۹	(الف) متن (۰/۲۵) [درس ۱] (ب) شنیداری (۰/۲۵) [درس ۱]	۰/۵
موسیقی شعر (۶ نمره)		
۱۰	(الف) هین که گردن سست کردی کو کبابت کو شرابت (۰/۵) [درس ۵]	۰/۵
۱۱	ء // ۱ / ز // ۱ / د (ص / ام // ص / ام / ص) [درس ۵]	۰/۵
۱۲	(الف) واج (۰/۲۵) [درس ۵] (ب) وزن (۰/۲۵) [درس ۵]	۰/۵
۱۳	(ت) _ U U _ [درس ۵]	۰/۵
۱۴	(الف) ۲- سنگین و غم آور (۰/۲۵) [درس ۲] (ب) ۳- حماسی (۰/۲۵) [درس ۲] (پ) ۱- تند و رنگی (۰/۲۵) [درس ۲]	۰/۲۵
۱۵	(ج) ناتوا (واو صامت است؛ زیرا واج نخست هجای دوم است.) [درس ۵]	۰/۵
۱۶	(الف) تغزلی (۰/۲۵) [درس ۲] (ب) ستایشی (۰/۲۵) [درس ۲]	۰/۵

۱۷	هجائویسی	د	لی	چن	شم	ع	می	با	ید	ک	بر	جا	نم	ب	بخ	شا	ید	[درس ۵]
	نشانه هجایی	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	
۱۸	تار [درس ۵]																	
۱۹	(ب) ما همه چشمیم و تو نور ای صنم / چشم بد از روی تو دور ای صنم [درس ۲]																	
زیبایی شناسی (۶ نمره)																		
۲۰	« واج آرای: «د» «ر» «ز» (۰/۲۵) / « واژه آرای: درد (۰/۲۵) [درس ۳]																	
۲۱	واج آرای «صامت» (۰/۲۵) / واج آرای: «خ» و «ر» و «ا» (۰/۲۵) [درس ۳]																	
۲۲	(الف) رکن سجع: قربت؛ نعمت (۰/۲۵) (متوازی) (۰/۲۵) [درس ۶] (ب) رکن سجع: آرند؛ بیازارند (۰/۲۵) (مطرف) (۰/۲۵) [درس ۶]																	
۲۳	واژه آرای: امروز و فردا [درس ۳]																	
۲۴	(الف) نادرست (۰/۲۵) [درس ۶] (ب) نادرست (۰/۲۵) [درس ۶]																	
۲۵	(الف) ۲- کنایه (۰/۲۵) [درس ۱] (ب) ۳- واژه آرای (۰/۲۵) [درس ۳] (پ) ۴- تضاد (۰/۲۵) [درس ۱]																	
۲۶	(الف) واژه آرای (۰/۲۵) [درس ۳] (ب) سجع (۰/۲۵) [درس ۶] (پ) تشبیه (۰/۲۵) [درس ۱]																	
۲۷	آری (۰/۲۵)؛ زیرا تنها و دلها با یکدیگر سجع پدید می آورند. (۰/۵) [درس ۶]																	
۲۸	(ب) خُرد ای از مال دنیا در بساط هر که هست / جبهه وا کرده ای پیوسته چون گُل بایدش [درس ۱]																	
نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)																		
۲۹	(الف) «بنشستند» یا «میگفتندی» (۰/۲۵) [درس ۶] (ب) «درزی» یا «جولاهه» (۰/۲۵) [درس ۶]																	
۳۰	(الف) اگر دوست نداری دیگران تو را آزار دهند دیگران را نیازار. [درس ۲] (ب) خلد: واژه کهن (زخمی شود) / جمله های کوتاه و ساده / کمی واژگان غیرفارسی [یا هر پاسخ درست دیگر] (دو مورد هر مورد (۰/۲۵)) [درس ۲]																	
۳۱	(الف) فضای حاکم بر شعر سنگین و غم انگیز است (۰/۲۵) و میان وزن و آهنگ با درون مایه هماهنگی وجود دارد. (۰/۲۵) (ب) بیت دوم (۰/۵) [درس ۳]																	
۳۲	(الف) تناسب / واژه آرای / کنایه (دو مورد هر مورد (۰/۲۵)) [درس ۱] (ب) قلمرو فکری: نکوهش بی ادبان و لزوم تربیت بی ادبان (۰/۲۵) [درس ۱] (پ) تناسب (۰/۲۵) [درس ۱] (ت) «بی - آ - د - بی»: ۴ هجا (۰/۲۵) [درس ۵]																	
۳۳	(الف) نادرست (۰/۵) [درس ۱] (ب) نادرست (۰/۵) [درس ۱] (پ) درست (۰/۵) [درس ۱] (ث) درست (۰/۵) [درس ۱]																	
۲۰																		